1851. **N°. 102.**

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

MAANDAG, 25 AUGUSTUS.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 23 Augustus.

Wij vernemen dat in eene Vergadering van den breeden Kerkeraad der Ned. Hervormde gemeente van gisteren avond is overwogen het antwoord der Regering op het voorstel van genoemden Kerkeraad, betreffende drie punten in ons Nommer van Maandag 11 Aug. vermeld, en waarvan de Raads-Commissie in haar verslag het derde punt »een verzoek om aanwijzing te doen van de bestemming der fondsen van het Huiszittenhuis" had voorgesteld van de hand te wijzen.

Het besluit van den breeden Kerkeraad is met algemeene stemmen geweest, dat men, met de tegen dat punt door den Raad gemaakte bedenking, genoegen zou nemen, zullende nu verder aan eene gemengde Commissie uit beide Collegiën de eindregeling der zaken worden opgedragen, zoodat, de geheele afdoening spoedig mag worden te gemoet gezien. Wij vertrouwen dat er nu door geene der partijen, meer zwarigheden zullen worden geopperd, welke die geheele en spoedige eindregeling dier zaak in den weg zouden staan.

— Ll. Dingsdag is in eene plegtige openbare teregtzitting van de Arrondissements-Regtbank alhier, geinstalleerd de Ed. Achtb. Heer Mr. B. J. Gratama, in zijne betrekking van Substituut Officier bij genoemde Regtbank. De Ed. Achtb. Heer Officier Mr. D. Tieboel Siegenbeek herdacht, na het uitbrengen van zijn requisitoir, de lofwaardige en vriendschappelijke wijze waarop 's mans voorganger steeds met hem de werkzaamheden van het Openbaar Ministerie deelde, met opwekking aan den nieuw benoemde om het voetspoor van zijnen voorganger te volgen.

Daarna nam de Voorzitter de Ed. Achtb. Heer Mr. C. J. Luzac het woord om den nieuwbenoemde in zijne nieuwe betrekking geluk te wenschen; 't welk een en ander door dezen gepast werd beantwoord.

— Op den 20sten dezer werd te Katwijk de eerste openbare vergadering der Gemeente-Raad gehouden; er waren slechts *vijf* in stede van *negen* Raadsleden tegenwoordig, en de geringe opkomst der inwoners getuigde voorzeker voor hunne weinige belangstelling, in weêrwil dat er belangrijke punten behandeld werden. Wij vleijen ons dat de eerstvolgende welligt meer belangstellende bezoekers zal tellen.

— De *Tijd* meldt dat er voor den Bisschop Grooff in de West-Indië openbare gebeden verordend zijn tot herstel van zijne gezondheid; daar die zeer ongunstig was.

— Bij de op Woensdag 20 dezer te Alkmaar plaats gehad hebbende definitive toewijzing der verkochte perceelen, in den Anna Paulowna Polder, hebben de verschillende kavels te zamen opgebragt, eene som van f 253,545. De polder is overgegaan in handen der verschillende koopers, daar voor de veiling in massa geen hooger bod of afmijning is geweest.

— De *Amsterdamsche Courant* berigt: Men leest gewoonlijk van feestelijkheden bij een 25 of 50jarigen diensttijd. Nu kunnen wij mededeelen, dat iemand in gezondheid zijn 25jarig emiraat vierde. Het was Do. Verschoor, rustend Predikant te Arkel, die thans 95 jaren telt.

— De Memorie van Toelichting op het nieuwe ontwerp van wet op de waarborg en belasting der Gouden en Zilveren Werken, bevat in hare algemeene beschouwingen hoofdzakelijk het volgende:

De wet op den waarborg der gouden en zilveren werken strekt tot een middel van inkomsten, door belasting van een artikel van weelde, welks prijsverhooging geene dier nadeelen met zich brengt, welke van de belasting van de meeste andere voorwerpen onafscheidelijk zijn, en beveiligt de ingezetenen tegen de misleiding, bij den aankoop van gouden en zilveren werken.

Daar goud en zilver zich niet op het uiterlijk aanzien laten waarderen, schijnt het wenschelijk, den kooper het middel te verschaffen om zich van de deugdelijkheid van het werk te verzekeren.

Vooral in Nederland alwaar het verwerkt goud en zilver veelal tot de volksdragt behoort, en duizenden, ook uit de mindere standen, gewoon zijn daaraan hunne overwinsten te besteden, om zich zoo doende niet slechts een sieraad voor het oogenblik, maar tevens een noodpenning voor de toekomst te verschaffen. Doch de blijvende waarde van gouden of zilveren sieraden is alleen die van 't metaal, die bij den verkoop van het afgedragen en verouderde voorwerp wordt teruggevonden.

Op deze gronden heeft eeuwenlang in Nederland een stelsel stand gehouden, dat geene andere dan deugdelijke gehalten toeliet; en heeft de bewerking der edele metalen een zeldzamen bloei genoten en de faam der voortreffelijkheid van het Nederl. goud- en zilverwerk zich ook buiten 's lands gevestigd.

Ook de Fransche wet van 19 Brumaire an VI, ging van hetzelfde stelsel uit; doch weldra werd zij door eene andere wet gevolgd, die daarop eene verderfelijke inbreuk maakte, daar terwijl de vergunning om het goud en zilver op lagere dan bij de wet bepaalde gehalten te verwerken, krachtens de Fransche wet, aan de Nederlandsche werkmeesters ontzegd bleef, bij de wet van 10 Maart 1815, de ongehinderde invoer werd toegelaten van vreemde werken, verre beneden het Nederlandsch gehalte.

De buitenlander kon nu zijne waren tegen eenen prijs aanbieden, waarmede het inlandsch fabricaat, aan eene hoogere gehalte-bepaling gebonden, nimmer wedijveren konde. Zoo dan ook ons goud- en zilverwerk, wegens de gewaarborgde degelijkheid bij die koopers, welke vóór alles naar het gehalte vragen, in trek bleef, het zag zich bij hen die slechts naar den laagsten prijs vragen door het vreemde goed verdrongen. De dwang, den Nederlandschen fabrikant aangedaan, werd doelloos en er bleef geen enkele reden, om, zoo men eenmaal den verkoop van ongewaarborgd goud en zilver veroorloofde, alleen den Nederlander de vervaardiging er van te verbieden.

Het is vreemd, hoe men bij de invoering der wet van 10 Maart 1815, deze gevolgtrekking uit het oog kon verliezen. Maar onverklaarbaarder nog, dat men, meer dan 35 jaren bij een stelsel heeft volhard, dat, den vreemdeling volle vrijheid latende, en den Nederlander in enge banden houdende, inderdaad de inlandsche nijverheid aan de buitenlandsche ten offer bragt. De Regering wenscht zich geluk, hier aan een einde te maken.

Men zal evenwel niet verwachten, dat zij een terugkeer tot den toestand vóór 1815 zoude voordragen. De tegenwoordige begrippen gedoogen evenmin, om den werkman in de zamenstelling van zijn materiaal de wet voor te willen schrijven, als om, ten einde sommige burgers voor misleiding te beveiligen, aan anderen de vrijheid te ontzeggen, zich naar hunnen smaak en hun vermogen van bevallig en schitterend, schoon weinig duurzaam en prijshoudend huis- en lijfsieraad te voorzien.

De Regering heeft alzoo gemeend, de bestaande verordeningen slechts in zooverre te moeten wijzigen, als thans de werken van ongewaarborgde gehalte het voorwerp zijn van een even ongehoord als onredelijk monopolie van den vreemdeling.

De Regering heeft nu de wet van 19 Brumaire in haar geheel herzien, en draagt thans eene nieuwe wet voor, waarbij zij zich een drieledig oogmerk heeft voorgesteld; — volkomene vrijheid, zoo van bewerking en invoer als van verbruik; — handhaving van den waarborg voor de werken van hoog gehalte; — behoud en zoo mogelijk vermeerdering van de inkomsten der schatkist.

Om dit doel te bereiken, heeft zij de oude en erkende gehalten bewaard, die de bij uitsluiting gewaarborgde gehalten van het Nederlandsche goud en zilver blijven zullen.

Naast deze evenwel zullen ook de lagere gehalten, met volle vrijheid, zoo uit den vreemde ingevoerd als hier te lande, verwerkt mogen worden.

Er zal belasting geheven worden, zoo van het gewaarborgd als van het ongewaarborgd goud en zilver, en de meerdere vrijheid, welke ten opzigte van dit laatste gelaten wordt, zal ongetwijfeld op het verbruik en daardoor op de opbrengst van het middel van gunstigen invloed zijn.

Met de belasting staat de stempeling in onmiddellijk verband. Zonder de laatste geen middel om den Staat tegen ontduiking der eerste te verzekeren. Het ongewaarborgd goud en zilver zal alzoo evenzeer van een stempelmerk voorzien worden. De Regering vleit zich evenwel, door verschillende onderling zamenhangende bepalingen en maatregelen de verwarring te hebben voorgekomen, waartoe de verschillende merken aanleiding zouden kunnen geven en welke het doel van den waarborg ten eenen male verijdelen zoude. Zij stelt daarbij echter op den voorgrond, dat het de bedoeling der wet niet zijn kan, den kooper tegen elke mogelijkheid van bedrog of misleiding te beveiligen: — een doel, dat ook onder het tegenwoordig stelsel, sinds het vreemde goud in de winkels naast het Nederlandsche zijne plaats vindt, niet langer bereikt wordt.

De wet beveiligt slechts dengene, die, zelf onkundig, belangstellend genoeg is om zich van de middelen te bedienen, waardoor zij aan zijne onkunde te gemoet komt. Meer doet zij niet, maar daardoor doet zij, naar het inzien der Regering, genoeg.

's GRAVENHAGE, 23 Augustus.

Bij een Koninklijk besluit is bepaald, dat er voortaan twee scherpregters en 4 assistenten zullen zijn.

— De Minister van Financiën heeft van een onbekende onder het postmerk Rotterdam, *f* 25 ontvangen voor de schatkist.

— De Heer P. L. Beckers, Inspecteur-Generaal der Geneeskundige Dienst, is den 20sten te Aken overleden.

— Uit Madrid wordt gemeld, dat het Ministerie geen acht zal slaan op de eischen van den Heer v. d. Vliet, namens de Nederlandsche houders der Spaansche uitgestelde schuld.

Eerste Kamer der Staten-Generaal.

Zitting van Donderdag 21 Augustus.

In deze Zitting is verslag uitgebragt omtrent het wets-ontwerp tot goedkeuring van artikelen, wettelijke regten betreffende, van het tractaat van handel en scheepvaart, den 24sten Junij 1851 tusschen Nederland en Sardinie gesloten. De beraadslaging over dit wets-ontwerp is bepaald op Zaturdag aanstaande des voormiddags ten elf ure.

Zitting van Zaturdag 23 Augustus.

In deze zitting heeft de Heer van Ryckevorsel dat ontwerp bestreden en wederom zijne klagten geuit over de nalatigheid en werkeloosheid van het Departement van Buitenl. Zaken.

De Minister heeft het ontwerp verdedigd en de klagten van den vorigen spreker wederlegt.

Ten slotte is het ontwerp aangenomen met 27 tegen 5 stemmen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 20 Augustus.

Tot viering van den verjaardag van Prins Albert, werd ll. Vrijdag, door Z. K. H. en de Koningin, te Osborne een groot feest aan de in hunne dienst zijnde handswerkslieden en arbeiders aldaar, alsmede aan 130 schepelingen der Koninklijke jagten enz. gegeven. Vierhonderd personen hadden plaats aan de wel voorziene tafels, welke in eene ruime en fraai versierde tent geplaatst waren. De spijzen waren in de Koninklijke keukens toebereid, en werden, behalve door H^{r}. M^{s}. bedienden, door 70 zeelieden opgedragen, die door muziek waren voorafgegaan. Toen allen aangezeten waren, begaven H. M., Prins Albert en hunne kinderen zich naar de tent, om getuigen van het feest te zijn.

— De Commissie voor de Tentoonstelling heeft nu voor vast bepaald, dat zij den 11^{den} October zal gesloten worden. Den 15^{den} daaropvolgende zullen de verslagen der Jury's van beoordeelingen worden medegedeeld, en de prijzen daarna worden uitgereikt.

— In eene vergadering van Spaansche fondsenhouders is besloten voor het tegenwoordige te berusten in de bepaling door de Cortes ten aanzien dier fondsen gemaakt. Men heeft echter de hoop uitgedrukt dat de Spaansche Regering later op deze wet zal terugkomen en betere voorwaarden voorstellen.

— De Heer Richard Burgess, die gelden vraagt voor eene op te rigten Protestantsche kerk te Rome, verzekert in den *Times*, dat hij zich door de ontwijkende antwoorden van de Engelsche Ministers, ten aanzien dezer zaak gegeven, niet laat ontmoedigen en dat hij, als hij 5000 £ bijeen heeft, den Paus lastig zal vallen met zijne bede om een weinig verdraagzaamheid uit te oefenen.

»Eer dat verzoek gedaan is — zoo zegt hij — heeft men geen regt om over Romes onverdraagzaamheid te klagen."

Ik heb echter nog meer te verzoeken, maar twee Protestantsche petitiën op ééns, is te veel. Op het Engelsche kerkhof is het niet geoorloofd bijbelspreuken op de grafsteenen te beitelen, hoewel dit kerkhof door een hoogen muur is omgeven. Zelfs in gevallen, dat de stervende zulk een bijbelspreuk op zijn grafsteen wenscht, is er eindelooze moeite aan verbonden, om die laatste begeerte te mogen uitvoeren. In 1836 heb ik den Kardinaal-Secretaris over het doellooze van zulk een verbod gesproken, doch hij verklaarde de magt niet te hebben, dat op te heffen.

De Heer Burgess zal alle moeite doen, om ook de intrekking van dat verbod te verkrijgen.

— Bij de Lloyds is Maandag ll. het verlies bekend geworden van het schip Jane, van 700 tonnen, hetwelk van New-York naar Glasgow bestemd was. Het schip grootendeels met harst, teer en terpentijn geladen, zeilde den 21sten Julij naar Glasgow. Twee dagen later ontstond er een groot alarm op het dek; toen men de luiken opende bleek het, dat er brand in het ruim was ontstaan, waarna men oogenblikkelijk eenige vaten harst en teer over boord wierp. Vervolgens werden alle pogingen aangewend om den brand te blusschen, zonder dat deze eenige uitwerking hadden. Toen gaf de Kapitein bevel de luiken te sluiten en alles luchtdigt maken, zijnde dit het eenige middel, dat hem overbleef. Er werd koers gezet naar Long-Island, in de hoop het schip digt bij het strand te kunnen laten zinken; doch dit plan kon niet verwezenlijkt worden; want weldra moest men de booten uitzetten en naar de landzijde koers houden, en, alvorens de bemanning door een Amerikaansch schip gered was, zag zij het vaartuig door de vlammen vernield.

— De Edimburgsche dagbladen gewagen van twee Italiaansche uitgewekenen, welke zich aldaar dezer dagen opgehouden hebben, pater Gavazzi, een monnik, die wegens deelneming aan de woelingen der voorstanders van de Italiaansche eenheid en onafhankelijkheid den Kerkelijken Staat, zijn vaderland, heeft moeten verlaten, en Graaf Guicciardini, die door de Toscaansche regering wegens het leenen van een locaal voor gezamenlijke bijbellezing te Florence, gestraft is met tijdelijke ballingschap. Beiden zijn als tegenstanders van het wereldlijk en geestelijk gezag van den Heiligen Stoel, bij de thans in Groot-Britannië onder de Protestanten heerschende verbittering tegen Rome, te Edimburg natuurlijk met open armen ontvangen. Pater Gavazzi hield voor eene talrijke meeting eene hartstogtelijke rede over de middelen om Italie's politieke onafhankelijkheid te bewerken. Minder hartstogtelijk en doldriftig, wenscht Guicciardini voor Italië eene godsdienstige herschepping door vrij onderzoek der Heilige Schriften.

— De R. K. vergadering te Dublin in de Rotunda is zonder ernstige ongelukken afgeloopen.

De Primaat Cullen bezette den voorzitters-stoel, en de menigte was zeer groot; de dag is als een feestdag gevierd; al de werklieden hadden er hun werk aan gegeven. Aan het huis, waar de vergadering der protectionistische Priesters bijeen was, zijn de vensters door het graauw ingeslagen; ook zijn er andere baldadigheden bij de policie aangegeven.

De Leeraar Gregg is in een besloten rijtuig, met eenige vrienden bij de Rotunda aangekomen, en heeft toegang verzocht, hetgeen hem geweigerd is. Hierop is hij teruggereden, door een policie-geleide tegen de baldadigheden van het graauw beschermd.

De voornaamste redenaars in die vergadering zij geweest de Primaat Cullen, Doctor Mchale, Sir P. Mostys, de Heeren Keogh, Reynolds en Moore, en de Bisschop Gilles van Edimburg.

Ten elf ure kwamen de Primaat Cullen en Lord Mchale binnen, en Lord Gormanstown stelde voor, den voorzitters-stoel den Heer Cullen aan te bieden, waarop de Heer Reynolds het woord neemt en zegt:

De Burggraaf van Gormanstown stelt ons daar den Hoog-Eerw. D^{r}. Paul Cullen, Bisschop van Armagh en Primaat van Ierland, als Voorzitter voor. Zoodanig luiden de woorden van Lord Gormanstown, maar, wijl de Voorzienigheid hem geene longen geschonken heeft als de mijne, zoo is het mij voorgekomen goed te zijn, de eigen bewoordingen zijner motie te herhalen. Er bevinden zich, dus vervolgt de Heer Reynolds, hier nog de Lords-Aartsbisschoppen van Tuam en van Cashel, de Lords-Bisschoppen van Birmingham, Edimburg, Elphia, Clogher, Killaloe, Clonfert, Savannah in Georgia en Cloyne en andere groot-waardigheden der R. K. kerk, benevens vele Pairs van het rijk en verscheiden leden van het Parlement en leden van de Iersche brigade.

De Heer Cullen houdt als Voorzitter eene aanspraak over het doel der vereeniging om namelijk aan de K. kerk eene behoorlijke vertegenwoordiging in het Parlement te verzekeren en door de drukpers de grondstellingen dier kerk te verspreiden en hare regten en vrijheden te handhaven. De redenaar besluit zijne toespraak, met den zegen van de Koninginne der hemelen, van St. Patricius, van St. Malachie, en van St. Laurentius op de Vereeniging af te smeken.

D^{r}. Brown, Bisschop van Elphia, laat zich zeer heftig uit over de nieuw doorgegane wet en stelt voor, om tot het benoemen van Secretarissen over te gaan.

Daarna wordt voorgelezen een brief van Kardinaal Wiseman, die zich wegens afwezigheid verontschuldigt en zijne goedkeuring aan de vereeniging betuigt.

Men merkt op, dat die brief slechts geteekend is N. Wiseman, zonder bijvoeging van Aartsbisschop van Westminster. — De brief luidt zeer gematigd.

— De vereenigde visschersvloot, die van Stonehaven tot Wick bijna 2,800 booten telt, zal toekomende week in zee steken voor de haringvangst. Zij heeft 14,000 man en 70,000 netten aan boork.

BELGIE.

BRUSSEL, 22 Augustus.

Het verslag dat bij den Senaat is uitgebragt omtrent de wet op het successieregt in de regte lijn, stelt voor, die wetsvoordragt te verwerpen.

De Senaat heeft de wet op de vrijstelling van invoerregt van de haardasch, koe- en geitenhaar en eenige andere artikelen aangenomen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 21 Augustus.

Sedert 1 Januarij is er hier aan de Munt geslagen voor 200 millioen aan goud. Waarschijnlijk zal dit jaar voor een bedrag van 350 millioen fr. geslagen worden.

— Toen onlangs eene Israelitische synagoge zou instorten, liet de Prefect der Seine de kosten tot herstelling opnemen, welke bleken 185,000 te bedragen. De gemeenteraad besloot toen 100,000 te geven, aan den Staat zouden nog 60,000 worden gevraagd; de gemeente zou de overige 25,000 fr. verstrekken.

ITALIE.

ROME, 12 Augustus.

De Paus heeft het herhaald verzoek om ontslag van den Minister van Oorlog Orsini aangenomen en den Heer Farina in zijne plaats benoemd.

— Men hoort bijna dagelijks van pogingen tot moord. In elk der wijken bestaat een geheim genootschap, dat de slagtoffers aanwijst en gedurig doen zich personen op, die door eenen moord te plegen, hun leven in de waagschaal stellen.

PRUISSEN.

BERLIJN, 21 Augustus.

Z. M. is den 19^{den} te Frankfort aangekomen en van daar over Darmstadt naar Baden vertrokken. Hij kwam daar in den namiddag van dien dag aan en werd er plegtig ontvangen.

— Volgens berigten bij de redactie van het Zendelingsblad voor China,

alhier uitkomende, van de zendelingen Gutzlaff en Neumann ontvangen, komen de Chinezen in zoo talrijke menigte de predicatiën der zendelingen bijwonen, dat men gewapende magt noodig heeft om de orde bij de overgroote menigte te handhaven. Er is eene nieuwe verhandeling van Gutzlaff ontvangen, getiteld: Het zendelingsveld in China, hetwelk eerlang uitgegeven zal worden.

— De bekende natuuronderzoeker Eduard Ruppell zal weder eene reis naar de binnenlanden van Afrika ondernemen, en eenige jaren uitblijven. Ruppell, in 1794 geboren, telt reeds 57 jaren; een ouderdom, in welke weinigen zoodanige reis zullen wagen. Het zal zijne vierde Afrikaansche reis zijn. De eerste reis naar Nubië en Kordofan ondernam hij in 1822; hij zond toen eene schoone zoölogische verzameling naar Frankfort.

— Er wordt veel gesproken van een nieuwen electro-magnetischen schrijftelegraaph, door den Heer Hipp, mechanicus te Reutlingen, uitgevonden. 120 letters kunnen door middel van dit werktuig in ééne minuut worden overgebragt, en de uitvinder beweert, dat men die snelheid nog vergrooten kan. De behandeling is zoo eenvoudig, dat er geene bijzondere studie of behendigheid toe vereischt wordt. Voor geheime berigten beveelt deze telegraaph zich bijzonder aan, dewijl de berigtgever zelf zijne depêche kan overmaken, zonder behulp van een beambte. De toestel is zoodanig ingerigt, dat men des verkiezende meer dan een afschrift te gelijk bekomen kan, zoodat hetzelfde berigt terstond in verschillende exemplaren zou kunnen worden verspreid.

ZWITSERLAND.

Drie Engelsche jongelieden, Studenten aan de Hoogeschool te Oxford, hebben dezer dagen met den letterkundige Albert Smith, den Montblanc beklommen, en zijn 20 minuten op den top gebleven. Sedert 1787 was dit de 25ste maal, dat dien berg met eenen goeden afloop beklommen werd. Teruggekomen in het dorp Chamonny, werden zij door de bevolking met groot gejuich ontvangen.

RUSLAND.

Niettegenstaande de Russische bladen gedurig berigten mededeelen van overwinningen op de Circassiers behaald, zoo gaan de bladen van de grenzen voort, het tegendeel te melden; thans wederom berigten zij, dat de Russen door Schamyl eene zware nederlaag hebben geleden en over den Kuban zijn teruggedreven.

— Men heeft thans een begin gemaakt met het aanleggen van een' spoorweg van Warschau naar Petersburg. Deze weg zal een dubbel spoor hebben; de kosten worden op 80 millioen zilveren roebels berekend. De werkzaamheden aan den spoorweg van Petersburg naar Moskou zijn reeds zoo ver gevorderd, dat die weg waarschijnlijk den 1sten November aanstaande zal worden geopend.

VEREENIGDE STATEN.

Te New-York zijn gedurende de maand Julij jl., 27,512 landverhuizers aangekomen, en in de verloopen zeven maanden dezes jaars 167,486 (tegen 124,610 in hetzelfde tijdvak van 1850). Op één enkelen dag, den 31sten Julij jl., zijn te New-York door 14 schepen 3181 landverhuizers uit Engeland, Duitschland, Frankrijk, Noorwegen en Italië, aangebragt.

De policie-maatregelen te New-York en in andere steden van dien Staat tot bescherming der landverhuizers in den laatsten tijd ingevoerd, hebben hunnen toestand aanmerkelijk verbeterd.

KAAP DE GOEDE HOOP.

Uit een privaat schrijven van den 28sten Mei ll., deelt de *Nederlander* het volgende mede, aangaande den toestand van de boeren aan de overzijde van de Vaal Rivier:

»Laatstledene week zijn wij teruggekeerd van een reis naar de Magaliesberg, die zeer aangenaam en voorspoedig was. De vriendelijkheid der menschen die wij bezochten, gepaard met de bijzondere omstandigheden waarin zij verkeeren, maakte de reis hoogst belangrijk. Van Bloem Fontein naar de Vaal Rivier (30 uur te paard) reisden wij zeer snel. Wij zijn de Modder-, Vet-, Zand-, Valsch- en Rhenoster Rivieren, die zich allen in de Vaal Rivier uitstorten, overgetrokken. De landstreek was hier niet buitengewoon schoon. Weinige boomen, behalve aan de oevers der rivieren. Het meest interessante gezigt was de verbazende troepen springbokken, wildebeesten, hertebeesten, blesbokken, zeebra's, enz. Onzen eersten Zondag hebben wij te Potchefstroom doorgebragt, eene stad, 3 uren aan gene zijde der Vaalrivier. Het bestaat uit vijftig huizen, behalve een groot aantal erven. De ligging is in eene groote vlakte op de oevers der Mooirivier, een altijd loopenden stroom waarmede men een groot gedeelte dezer vlakte bewateren kan. De grond is zeer vruchtbaar en daardoor wordt hier veel graan en vruchten verbouwd. Van hier reisden wij per ossenwagen naar Magaliesberg, een afstand van vijftien uren te paard. De landstreek is hier zeer schoon, wel voorzien met gras en vele fonteinen. Wij hebben den oorsprong van de Mooirivier gezien. Naast een kleine heuvel is er een kom van omtrent 36 voet middellijn, waarin eene groote hoeveelheid water gedurig uit den grond opborrelt. Gij moet u voorstellen een aantal fonteinen, waarvan sommigen zeer sterk, die uit den grond op eene plaats ontspringen. Niet ver ten oosten van deze plaats leveren twee fonteinen sterke stroomen water, dat echter weder in den grond verdwijnt; het schijnt dat de loop van de rivier gedeeltelijk onderaardsch is. Ook is er in de nabijheid een onderaardsche grot, met eene zeer kleine opening, waarin eenige overgeblevenen van de inlandsche stammen, die door Mosilikatsi vernield waren, zich langen tijd met goed gevolg tegen hem verdedigden. In deze spelonk ontspringt eene fontein, waarschijnlijk in verband met den onderaardschen loop der Mooirivier. Van den voet der Magaliesberg (omtrent 25.30 z.) verkrijgt het land een geheel ander aanzien. De planten zijn die van de warmere streken langs de zeekust, ook is er een groote voorraad hout. Na de eentoonige grasstreken die wij doorgekomen waren, was het land zeer pitoresk. Het nieuwe dorp Rustenburg, aan gene zijde van de Magaliesberg, is maar pas begonnen; behalve de kerk is slechts één huis voltooid.

De toestand der menschen, omtrent twaalfduizend zielen, is aller belangwekkendst. Zij bouwen kerken; — hoe droevig dat er geen Leeraar gevonden wordt die hun het woord des levens gaat verkondigen. Ds. A. Murray is voor de tweede maal door hen beroepen, en hoe gaarne hij gaan wilde, vindt hij geene vrijheid, de gemeenten van Bloemfontein, Rietrivier en Smithfield herderloos te laten. Over het algemeen is de oplettenheid van de menschen zeer groot, bij het hooren van Gods Woord. Hier echter zijn er ook eenige van de laagstgezonkene klassen die de kolonie verlaten hebben, om zoo ver mogelijk verwijderd te zijn van alle maatschappelijk bedwang. Toch heb ik er vele achtenswaardige mannen, ook ware vromen ontmoet.

Wat hunnen politieken toestand aangaat, deze is zeer verward. Eene vrije republiek hebben zij niet. Sommigen hunner wenschen tot eene zekere verstandhouding met het Britsche gouvernement te komen, meer bekrompenen willen hier niets van hooren. Dit gevoelen is zoo algemeen, dat de Kerkeraden geweigerd hebben eene commissie af te vaardigen naar den ring van Bloemfontein. Zelfs de schijn van eene connectie met het Engelsche gouvernement is hun hatelijk. — Deze toestand van zaken is allerdroevigst. Het beste middel ter verbetering schijnt dit te zijn: laat alle oorzaken van ontevredenheid zoo veel mogelijk weggeruimd of vergeten worden; laat zorg gedragen worden, dat er geene nieuwe ergernis gegeven worde, en wanneer dan de kolonie meer vrijheid zal verkregen hebben, zoo als verwacht wordt, zullen de meer verstandigen zien, dat het zaak voor hen is, zich met de kolonie te vereenigen onder ééne regering; op het oogenblik heerscht er meer eenstemmigheid onder hen dan vroeger. Het uitvoerend bewind is in handen van den Krijgsraad, bestaande uit de Commandanten en Veld-Cornets. Het wetgevend gezag wordt gevoerd door een Volksraad van vier en twintig leden, wiens vergaderingen soms wat onstuimig zijn, daar ieder vrije burger het regt tot spreken heeft. Ieder van de drie steden Potchefstroom, Rustenburg en Lijdenburg (vroeger Origstad) wordt geregeerd door een Landdorst met zijne Heemraden.

De inboorlingen die thans onder de boeren wonen, nemen gaarne dienst, daar zij arm zijn. De stammen echter ten oosten en ten westen van de emigranten zijn sterk en talrijk en drijven grooten handel in ammunitie, zoodat het waarschijnlijk is dat de oorlogen, die thans door de Kolonie tegen de Kaffers en Tamboekies gevoerd worden, later door de boeren zullen moeten verduurd worden.

Hun maatschappelijke en huishoudelijke toestand verbetert zich. Zij zijn begonnen met het bebouwen hunner plaatsen en hebben reeds eenige goede huizen. Tot nog toe is het land ongezond voor paarden en schapen. Voor hoornvee en voor den landbouw is het uitmuntend geschikt. Dit zal blijken wanneer men verneemt dat een onbebouwde plaats soms voor negen duizend Hollandsche guldens verkocht wordt. Graan, wijn, vruchten, tabak, enz. kunnen zij in menigte naar de Souvereiniteit, (het land tusschen de Oranje en Vaalrivieren, eerst sedert weinige jaren onder Engelsch gebied) en naar Natal brengen. De wegen zijn zeer goed ofschoon de reis wat lang is. De overvloed van timmerhout is ook een zeer groot voordeel."

STADS BERIGT.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEYDEN brengen bij deze ter kennisse van de Patentpligtige Ingezetenen binnen deze Stad, dat tot de afgifte der ingevulde Patentbladen over het Dienstjaar 1851, 1852 zal worden gevaceerd ter Stedelijke Secretarie, en wel voor de *vier eerste Wijken* op Maandag, Dingsdag, Donderdag en Vrijdag den 25sten, 26sten, 28sten en 29sten dezer maand en voor de Wijken V en VI op Maandag, Dingsdag, Donderdag en Vrijdag den 1sten, 2den, 4den en 5den September aanstaande, telkens des Namiddags van *vijf* tot *zeven* ure.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
VAN LIMBURG STIRUM,
Weth. fung. Burg.

LEYDEN, 18 Augustus 1851.

Ter ordonnantie van dezelve,
v. PUTTKAMMER.

ADVERTENTIEN.

De Ondergeteekende betuigt zijn' welmeenenden dank voor de vele bewijzen van deelneming bij de bevalling zijner Echtgenoote ondervonden.

LEYDEN, 23 Augustus 1851. P. J. KNAAP.

Voor de bewijzen van deelneming mij betoond, bij de bevalling mijner Echtgenoote, betuig ik mijnen hartelijken dank.

LEYDEN, 23 Augustus 1851. J. J. QUANT.

Ten Kantore van H. VAN ROMBURGH, op de Turfmarkt, te *Leyden*, waar in de 214de Staats-Loterij zijn getrokken, de volgende Prijzen, als op:

No. 16091 *f* 5,000; No. 5676 *f* 1,250; No. 1580 *f* 1,000; No. 5634 *f* 1,000, zijn voor de 215de Staats-Loterij, waarvan de Trekking begint op den 8sten September aanstaande, wederom te bekomen HEELE EN GEDEELTEN VAN LOTEN.

KOSTELOOS.

Blijkens geregistreerd exploit van den Deurwaarder CORNELIS KAREL BIEGMAN te *Leyden*, van den 18den Augustus 1851, is na bekomen verlof om kosteloos te procedeeren, door ANTONIUS VAN ZIJP, *Schoenmaker* wonende te *Leyden*, eene regtsvordering ingesteld tegen zijne Huisvrouw GRIETJE THOMASSE, wier tegenwoordig verblijf onbekend is; strekkende daartoe, dat bij Vonnis der Arrondissements-Regtbank te *Leyden* zal worden uitgesproken de ontbinding van het tusschen hen bestaande Huwelijk door *Echtscheiding* op grond van kwaadwillige verlating van gezegde GRIETJE THOMASSE, en alzoo met beteekening van afschriften der bewijsstukken, te dier zake gedagvaard tegen de teregtzitting van genoemde Regtbank van den 21sten October eerstkomende.

Geschiedende hiervan aankondiging ter voldoening aan Artikel 4, N°. 7, tweede alinea van het Wetboek van Burgerlijke regtsvordering.

De Procureur voor den Eischer occuperende,
A. A. DILLIÉ.

TENTOONSTELLING VAN LANDBOUW
te 's Gravenhage.

Ingevolge het besluit van de Vergadering der Afdeeling *Leyden en Omstreken der Hollandsche Maatschappij van Landbouw*, gehouden den 22sten dezer, worden de Leden van genoemde Afdeeling en alle Landbouwers herinnerd aan de Algemeene Tentoonstelling van Vee, Voortbrengselen van en Werktuigen voor den Landbouw, die gehouden zal worden te *'s Gravenhage* op den **26 tot 29 September 1851**; daar het allezins wenschelijk te achten is, dat Rijnland, zóó belangrijk voor den Vaderlandschen Landbouw, op deze Tentoonstelling met eere worde vertegenwoordigd, en van zijnen vooruitgang in het Landhuishoudkundig bedrijf doe blijken.

Ieder, die Vee, of Voortbrengselen van of Werktuigen voor den Landbouw op die Tentoonstelling zal inzenden, wordt verzocht daarvan vóór den 1sten September 1851 opgave te doen aan den tweeden Ondergeteekende, door overlegging der in Art. 4 van het Programma vermelde getuigschriften.

Voorwerpen, Vee of Werktuigen, waarvan de opgaven later of niet naar behooren zijn gedaan, worden niet op de lijst gebragt en niet tot de mededinging toegelaten.

A. H. VAN DER BOON MESCH,
Voorzitter.
LEYDEN, 23 Augustus 1851.
P. H. TAETS VAN AMERONGEN,
Thesaurier en waarn. Secretaris.

Bij SCHREUDER EN VAN BAAK is in Depôt voorhanden :

STEEL'S fluid Marking Ink. . . . . Engelsche Stempel-Inkt, (*à 60 Ct. het Kruikje.*)

STEEL'S Encre pour Presse a copier. . . . . Copier Inkt, (*à 70 Ct. de Kruik.*)

PERRY'S Black Ink. . . . . Beste Engelsche Schrijf-Inkt, (*à 90 Ct. de Flesch.*)

Op nieuw voorhanden de algemeen gezochte **Stalen Pennen**, gemerkt SCHREUDER EN VAN BAAK, *à f 1 het Doosje.*

NIEUWE GOEDKOOPE MUZIEK.
à 1 en 1½ Cent de pag. in plaats van 9 Cents.

Het Depôt van deze **onbegrijpelijk goedkoope Muziek** is te *Leyden* gevestigd bij de Heeren SCHREUDER EN VAN BAAK, *Muziekhandelaren*. De uitgave geschiedt te *'s Gravenhage* Westeinde, B. n°. 186. Reeds meer dan 550 diverse nieuwe en klassieke Werken, zien binnen de twee jaren het licht, en worden maandelijks met 30 à 40 vermeerderd, zeer geschikt voor Onderwijs in den Catalogus afgedeeld. Voor slechts **weinige Centen**, kan men thans de nieuwste en fraaiste werken bekomen. De Heeren SCHREUDER EN VAN BAAK *ontbieden* en *ontvangen dadelijk* de Bestellingen die *tijdelijk* aan hun Depôt mogten ontbreken.

VERKOOPING VAN TIMMERHOUT.

Op Dingsdag den 26sten Augustus 1851 des Voormiddags ten 10 ure, aan de Haven alhier, voornamelijk bestaande in: Greenen en Vuren Deelen, Ribben en Schroten, van onderscheidene dikte en lengte; Wijburger Deelen en Platen, dubbelde en enkele Latten, Kant- en Achterdeelen, Juffers, Kolders, Sparren en verdere Houtwaren meer.

PUBLIEKE VERKOOPING,

Op Vrijdag den 29sten Augustus 1851, des 's morgens ten 10 ure, aan het Utrechtsche Veer te *Leyden*, van eene aanzienlijke partij **AFBRAAK**, voornamelijk bestaande in Deur- en Licht-Kozijnen, met Deuren, Ramen, Blinden of Vensters, losse Ramen en Deuren in soorten, Greenen en andere Bindten van onderscheiden dikte en lengte; Kapbinten en Spruiten, Spanribben en ander Kaphout; Wentel- en andere Trappen, wit Marmeren Pilasters en Platen, Binddakers, en ander IJzerwerk, Hardsteenen Dorpels, Brandhout en verdere Afbraak meer. Een en ander te zien daags voor de Verkooping.

In den loop der volgende week komt van de Pers ter Boekdrukkerij van A. W. SYTHOFF:

VOLLEDIGE LIJST
VAN DE
KIEZERS VOOR DEN GEMEENTERAAD DER STAD LEYDEN;

bevattende behalve de *Namen en Voornamen* der Kiezers, ook de **Plaats, Dag- en Jaarteekening hunner Geboorte**, en **hunnen Aanslag** *in de Grond- en Personele Belasting en voor het Patent.*

Door het gebruik der Pillen van Holloway wordt elk gestel hoe verzwakt het ook moge zijn, als het ware geheel hernieuwd.

De verbazende hoeveelheid dezer voortreffelijke *Pillen* welke in alle gedeelten der beschaafde wereld verkocht worden, is het beste bewijs van derzelver deugdelijkheid. In geval van verzwakte gestellen, zuiveren zij het bloed, versterken het ligchaam en hergeven de gezondheid. Lieden welke lijden aan neerslagtigheid, ongesteldheid der zenuwen, slechte spijsvertering, bedorven maag, gal, leverziekte, aandrang van het bloed naar het hoofd, of zelfs vallende ziekte, zullen in dit voortreffelijk geneesmiddel, een zeker en duurzaam herstel vinden.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

Doosjes Pillen à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 7.75, *f* 15.50, *f* 23.50.
Potjes Zalf à *f* 0.90 *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 8.15, *f* 15.90, *f* 23.90.

Te bekomen te *'s Hertogenbosch* bij J. STRAATMAN, te *'s Hage* bij W. C. VAN DORT en te *Gouda* bij J. A. P. F. VAN DER HEYDEN, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablissement.*

PRIJS VAN DE BOTER AAN DE WAAG TE LEYDEN.
Zaturdag 23 *Augustus.* Van *f* 28 tot *f* 32.

GRAANPRIJZEN AAN DE BEURS TE LEYDEN.
Zaturdag 23 Augustus.

Tarwe *f* 7.80 tot *f* 8.00. Oude Rogge *f* 5.60 tot *f* 5.80. Nieuwe Rogge 5.80 tot *f* 6.00. Gerst *f* 4.20 tot *f* 4.40. Haver *f* 3.50 tot *f* 4.00. Paardeboonen *f* 5.20 tot *f* 5.50. Duiveboonen *f* 5.80 tot *f* 6.20. Koolzaad *f* 9.30 tot *f* 9.60.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.
VRIJDAG, 22 Augustus.

		Laagst. koers.	Hoogst. koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à $2\frac{1}{2}$ pCt.	$58\frac{13}{16}$	—	—
Dito Certificaten . . .	» 3 »	$69\frac{7}{16}$	$69\frac{1}{2}$	$69\frac{7}{16}$
Dito dito	» 4 »	$90\frac{9}{16}$	$90\frac{11}{16}$	$90\frac{11}{16}$
Amortisatie Syndicaat	» $3\frac{1}{2}$ »	$89\frac{3}{4}$	—	—
Handelmaatschappij	» $4\frac{1}{2}$ »	—	—	—
O. I. Leening	» 4 »	$89\frac{1}{2}$	—	—
Dito Holl. Spoorweg . . .	»	—	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg . .	» $4\frac{1}{2}$ »	—	—	—
Haarlemmermeer	» 5 »	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5 »	$106\frac{5}{8}$	—	—
Dito dito 1828 en 1829 . .	» 5 »	$108\frac{1}{8}$	—	—
Cert. bij dito 1831 en 1833	» 5 »	—	—	—
Dito 1840	» 4 »	—	—	—
Dito bij STIEGLITZ & C°. . . .	» 4 »	—	—	—
Dito dito Nieuwe . . .	» 4 »	—	—	—
Inschrijving in Assign.	» 6 »	$66\frac{5}{8}$	—	—
Certificaten van dito	» 6 »	—	—	—
POLEN, Obligatiën	» 4 »	$79\frac{3}{8}$	$79\frac{1}{2}$	$79\frac{3}{8}$
Dito Aandeelen met Loten.	fl. 250 *f*	—	—	—
Dito dito 1835	» 500 »	$149\frac{1}{4}$	—	—
SPANJE, Leen. bij ARDOIN v. 85 £	à 5 pCt.	$15\frac{9}{16}$	$15\frac{5}{8}$	$15\frac{9}{16}$
Dito dito Onbep. Stukken .	» 5 »	$15\frac{5}{16}$	$15\frac{3}{8}$	—
Dito Obligatiën	» 3 »	$39\frac{3}{4}$	$39\frac{7}{8}$	—
Dito Binnenl. à 6 m.	» 3 »	$35\frac{1}{4}$	$35\frac{5}{16}$	$35\frac{3}{8}$
Coupons Ardoins		$8\frac{1}{4}$	$8\frac{5}{16}$	$8\frac{7}{16}$
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll. . .	» 5 »	—	—	—
Dito	» 4 »	—	—	—
Dito Metall.	» 5 »	$76\frac{5}{8}$	$76\frac{7}{8}$	—
Dito Nieuwe	» 5 »	$81\frac{5}{16}$	$81\frac{7}{16}$	$81\frac{7}{16}$
Dito 1847	» $2\frac{1}{2}$ »	$39\frac{11}{16}$	$39\frac{3}{4}$	—
BELGIE, Banc.	» $2\frac{1}{2}$ »	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	» $2\frac{1}{2}$ »	—	—	—
BRAZILIE, 1824 100 £	5 »	$91\frac{1}{2}$	—	—
PORTUGAL, te Londen	» 5 »	$34\frac{1}{2}$	—	—
Dito dito	» 4 »	$33\frac{7}{8}$	$33\frac{15}{16}$	—
VENEZUELA, ...	» $2\frac{1}{2}$	—	—	—
MEXICO, ...	» 5	$28\frac{1}{4}$	$28\frac{3}{8}$	$28\frac{5}{16}$
AMERIKA, Bankactiën		—	—	—

De Wisselkoers der Gouden Tienguldenstukken is *f* 9.70 à 75.
Koers van het Geld: Beleening $2\frac{1}{2}$ pCt. Prolongatie $2\frac{1}{2}$ pCt. Wissel-Disconto 2.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.